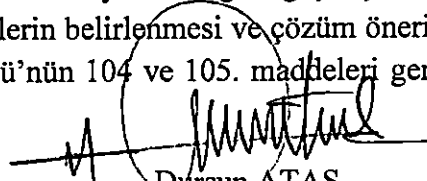

Dursun ATAŞ
Kayseri Milletvekili
Millî Savunma Komisyonu Üyesi

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Eskiden sanayi ve ticaret şehri olarak anılan ve refah düzeyi ile istihdamı yüksek, işsizliği ise az olan şehirlerin başında gelen Kayseri; artık yoksullukla, işsizlikle, borçlu sayısı ile ve kapanan şirket sayıları ile gündeme gelmektedir. Kayseri’de gün geçtikçe büyüyen ekonomik sorunların araştırılması, bu sorunlara tedbirlerin belirlenmesi ve çözüm önerilerinin sunulması amacıyla Anayasa’nın 98; TBMM İçtüzüğü’nün 104 ve 105. maddeleri gereğince Meclis Araştırması açılmasını arz ederiz. 27.02.2024

Dursun ATAŞ
Kayseri Milletvekili

GEREKÇE

Kayseri tarihi çağlardan beri hep önemli bir ticaret şehri olmuş, cumhuriyetin ilanı ile uygun altyapısı ve Anadolu’nun ortasındaki kolay ulaşımı ile hızla sanayileşmiştir. Ayrıca kırsalında da yoğun olarak gerçekleşen tarım ve hayvancılıkta şehir ekonomisine katkı sağlamıştır. Dolayısı ile Kayseri yakın döneme kadar hep sanayi ve ticaretin şehri olarak anılmış, refah düzeyi yüksek şehirlerden olmuştur. Ancak Ak Parti iktidarı ile ve özellikle de son on yılda Kayseri hemen hemen tüm ekonomik göstergelerde geriye gitmiştir. Çok daha ileri gitmesi, gelişimi ile Türkiye’nin en büyük sanayi şehirlerinden biri olması gerekirken; bugün gelinen noktada şehir eski günlerinin bile çok çok gerisine düşmüştür.

TÜİK’in “Eşdeğer Hanehalkı Kullanabilir Fert Gelirine Göre Bölgesel Yoksul Sayıları ve Yoksulluk Oranları” incelendiğinde Kayseri’de yoksulluğun nasıl arttığı görülecektir. Buna göre 2014 yılında Türkiye’de yoksulluk oranı %15,0’ken; Kayseri’de %11,5’tir. Ancak 2023 yılının aynı verilerine bakıldığında Türkiye’de yoksulluk oranı %13,9’a düşmüş; Kayseri’de ise aksine %15,3’e çıkmıştır. Üstelik son bir yıldaki artış düşündürücüdür. Kayseri’de yoksul sayısı son bir yılda tam 58 bin kişi artmış ve 221 bin kişiye çıkmıştır. Yani TÜİK’in gerçek rakamları iyileştirerek açıkladığı bu durumda bile Kayseri’de her beş kişiden biri yoksuldur.

Eşdeğer Hanehalkı Kullanabilir Fert Gelirine Göre Bölgesel Yoksul Sayıları ve Yoksulluk Oranları (2014-2023)					
Yıl	Türkiye			Kayseri	
	Yoksulluk Sayısı (Bin Kişi)	Yoksulluk Oranı (%)	Yoksulluk Sayısı (Bin Kişi)	Yoksulluk Oranı (%)	Yoksulluk Oranı (%)
2014	5.554	11,332	15,0	3.347	11,5
2015	6.246	11,219	14,7	3.844	11,8
2016	7.116	11,026	14,3	6.453	10,2
2017	7.944	10,622	13,5	6.999	10,1
2018	8.892	11,091	13,9	8.430	11,4
2019	10.793	11,641	14,4	9.828	12,8
2020	12.394	12,267	15,0	10.987	13,8
2021	14.034	11,936	14,4	12.294	13,9
2022	17.747	12,000	14,4	15.459	16,3
2023	20.187	11,651	13,9	27.760	22,1

Kaynak: TÜİK

TÜİK 2023 yılına ilişkin “Gelir Dağılımı İstatistiklerini” de açıklamıştır. Buna göre Kayseri’de yoksulluk derinleşmekteyken; gelir dağılımındaki bozulma ve adaletsizlikte gözler önüne serilmiştir. Kayseri yine Türkiye’deki ortalama göstergelerden daha kötüye gitmiş; Kayseri’de 2017-2023

Tel : 03124206576

e-posta : dursun.atas@tbmm.gov.tr

Adres : TBMM Halkla İlişkiler Binası A Blok Kat:4 Oda:F414 ANKARA

Dursun ATAŞ
Kayseri Milletvekili
Milli Savunma Komisyonu Üyesi

döneminde en üst gelir grubundaki yüzde 20'lik kesimin toplam gelirden aldığı pay 4,8 puan artarken, diğer dilimlerin payı azalmıştır. Buna göre nüfusun yüzde 80'i daha da yoksullaşmıştır.

Kayseri'de Yüzde 20 'lik Gruplara İtibariyle Gelirden Alınan Paylar (%)					
Yıl	En Alt % 20	İkinci % 20	Üçüncü % 20	Dördüncü % 20	En Üst % 20
2017	8,2	12,3	15,8	21,2	42,6
2018	7,5	12,4	16,4	21,0	42,7
2019	7,7	12,3	15,5	21,1	43,5
2020	7,5	12,5	16,7	21,9	41,4
2021	6,9	11,7	15,4	20,8	45,2
2022	6,4	11,7	15,3	20,6	46,0
2023	6,1	10,8	15,2	20,4	47,4
Değişim Puanı	- 2,1	- 1,5	- 0,6	- 0,8	4,8
Kaynak: TÜİK					

Yoksullaşmanın Türkiye'den çok daha fazla arttığı Kayseri'de geçim derdine düşen vatandaş, bankalara giderek, çareyi kredi kartı ile tüketici kredisinde aramıştır. BDDK İllere Göre Bankacılık sektörüne ilişkin 2023 yılı verileri bunu açıkça göstermektedir. Buna göre Kayseri'de vatandaşlar tüketici kredisi ve banka kredi kartı borç kâbusu yaşamaktadır. Kayseri'de vatandaşların kullandığı tüketici kredisi son 5 yılda yaklaşık 3,2 kat, son 1 yılda ise yüzde 30,8 artış ile 11 milyar 587 milyon 829 bin liraya yükselmiştir. 2023 yılı Aralık ayı sonu itibari ile Kayseri'de kullanılan toplam 11 milyar 587 milyon 829 bin lira tüketici kredisinin yüzde 3,1 takipteki kredilerden oluşurken takipteki kredi tutarı ise 355 milyon 686 bin lira olmuştur. Kullanılan tüketici kredi toplamı ve takipteki tüketici toplamı tüm zamanların en yüksek seviyesine ulaşmıştır. Buna göre Kayseri tarihinde en borçlu olduğu zamanı yaşamaktadır.

Kayseri'de Tüketici Kredisi (Aralık Ayı Sonu İtibari İle)

Yıl	Tüketici Kredisi
2019-12	3.623.876
2020-12	5.478.582
2021-12	6.395.813
2022-12	8.859.792
2023-12	11.587.829

Kaynak: BDDK,

Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği'nin 2009 ile 2023 yılına kadar kurulan ve kapanan şirket verileri incelendiğinde de 2023 yılında kentte veri yayınlandığından bugüne ilk kez gerçek kişi ticari işletmelerinde kapanan şirket sayısının, açılan şirket sayısını aşmıştır. Kayseri genelinde, 2023 yılında kurulan gerçek kişi ticaret işletmeleri sayısı bir önceki yıla göre yüzde 6,7 azalış ile 322 olmuştur. Aynı dönemde kapanan gerçek kişi ticaret işletme sayısı yüzde 119,4 artış ile 621 yükselmiştir.

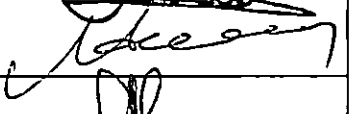
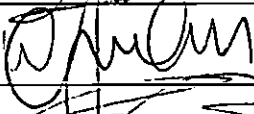
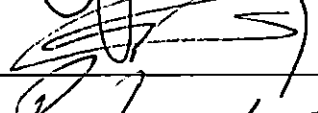
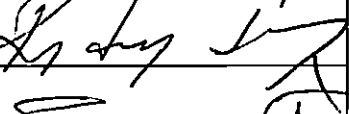
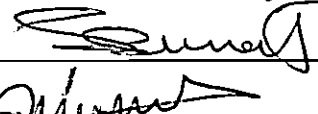
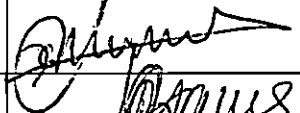
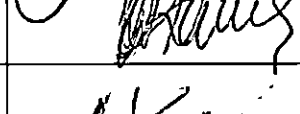
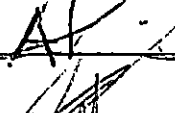
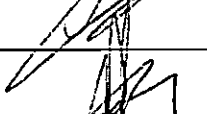
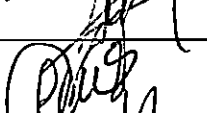
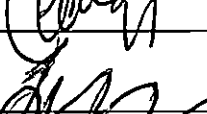
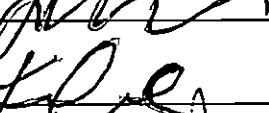
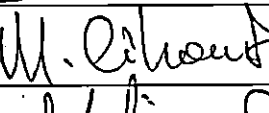
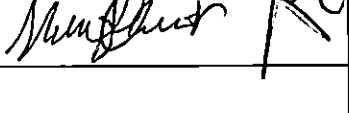
Kayseri'de Kurulan ve Kapanan Şirket İstatistikleri								
DÖNEM	KURULAN			TASFİYE		KAPANAN		
	ŞİRKET	KOOP.	GER. KİŞİ TİC. İŞL.	ŞİRKET	KOOP.	ŞİRKET	KOOP.	GER. KİŞİ TİC. İŞL.
2022	1.857	30	345	299	12	340	19	283
2023	1.762	36	322	394	16	432	21	621
Değişim (%)	- 5,1	20	- 6,7	31,8	33,3	27,1	10,5	119,4
Fark	- 95	6	- 23	95	4	92	2	338
Kaynak: TOBB								

Tel : 03124206576

e-posta : dursun.atas@tbmm.gov.tr

Adres : TBMM Halkla İlişkiler Binası A Blok Kat:4 Oda:F414 ANKARA

Meclis Araştırması Önergesinin İmza Çizelgesi

AD SOYAD	SEÇİM BÖLGESİ	İMZA
YAVUZ AYDIN	TRABZON	
Mehmet Akalın	Edirne	
Ersin Beyaz	İstanbul	
Hakan Seret OLGUN	Yönkarahisar	
Selcan HAMŞİOĞLU	Tekirdağ	
Rıdvan UZ	Gonakkaale	
Senol SUNAT	Manisa	
M. Mustafa GÜRBAN	Gaziantep	
Ömer Karakaş	Aydın	
Aykut KAYA	Antalya	
Uğur POYRAZ	Antalya	
Hasan TOKTAŞ	Bursa	
Turan Yaldir	Aksaray	
Adnan Şefik GİRKİN	HATAY	
Kürsat ZORLU	Ankara	
Ünal Karaman	Konya	
Mustafa Ertan Pıgacı	İstanbul	
D. Ulmanat DERVİŞ	İzmir	
Elmet ÖZDEMİR	İstanbul	